

VÄLJ RÄTT VILDSVINSPASS

Glöm älgpass och rådjurspass. När vildsvinspassen ska hittas är det snarare de trånga rävpassen jägarna ska snegla åt. Men bäst är naturligtvis att studera hur vildsvinen rör sig i markerna och inrätta passen efter det. →

TEXT JAN HENRICSON
ILLUSTRATIONER ROLFSVENSSON

1. Våtmark och tät vegetation

2. Vassen

3. Bäckdraget

4. Sjökant och brant sluttning

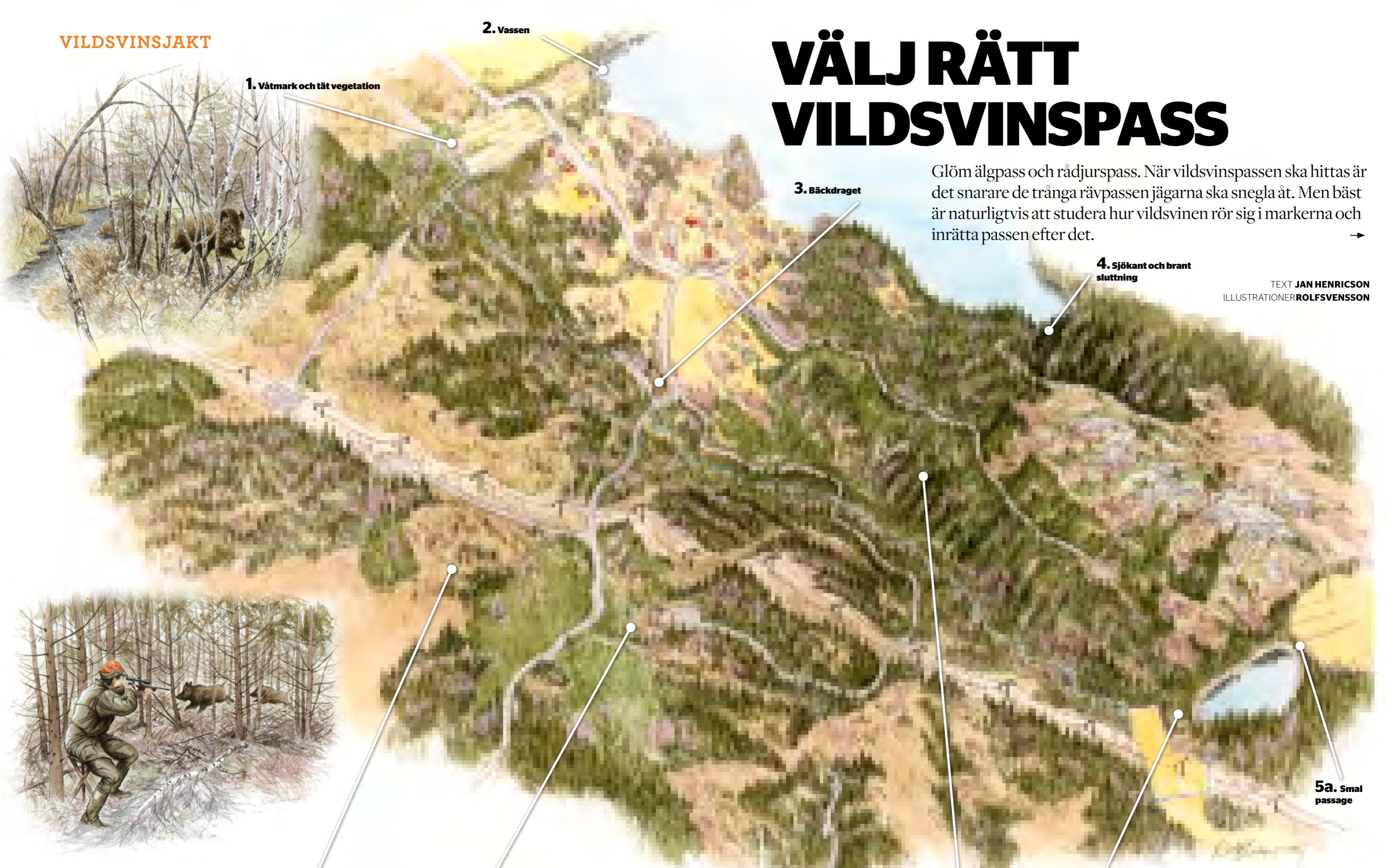
5a. Smal passage

5b. Smal passage

6. Vildsvinsstråk i mindre svacka i terrängen

7. Vildsvinsstråk och viltväxel

8. Viltväxel mellan två tätningar

MÅNGA NYA VILDSVINSJÄGARE har efter premiärjakterna tvingats fundera över varför inga eller endast något enstaka vildsvin har blivit skjutet. Detta trots bra hundar och gott om vildsvin i markerna.

– Svaret är ofta att man passat på fel ställen. De som på en vildsvinsjakt väljer att besätta älg- och rådjurspass kommer oftast att misslyckas med jakten, säger Elias Turesson, jaktvårdskonsulent i Kronoberg med stor erfarenhet av vildsvinsjakt med hund.

Som vid all annan jakt gäller det att förbereda sig väl för att lyckas. Jägare som redan innan jakten tar reda på hur vildsvinen rör sig i markerna har störst chans att få skjuta den dag hunden får komma lös.

– Bra är att ha koll på vilka stråk vildsvinen använ-

der. Det är lätt när det är spårnö, men inte ens det behövs. Där vildsvinen går fram blir det snart ett rejält upptrampat stråk, säger Elias Turesson.

Vid sådana stråk är det ofta bra pass. Visserligen kanske inte ett vildsvin med en hund efter sig väljer att ta vildsvinsstråket, men störda vildsvin som söker sig till ett lugnare område kommer gärna längs beprövade vägar. Då kommer de inte sällan långsamt och erbjuder inte alltför snabba skott.

Vid vildsvinsjakten gäller det att tänka på ett helt annat sätt än vid älg- och rådjursjakt, då passarna vanligtvis ställs ut runt säten som ska jagas av. Vildsvin lämnar inte sätarna lika frekvent som älg och rådjur gör, utan rör sig i tätningar och mellan tätningar inne i

FOTO: JAN HENRICSON

Vid vildsvinsjakt med hund gäller det att ta pass inne i området som jagas av. Att tänka tvärt om jämfört med älg- och rådjursjakt, tipsar Elias Turesson.

jaktområdet. Och det är där passen ska inrättas.

– Om man har jagat några gånger utan resultat gäller det att rannsaka sig själv och tänka efter ordentligt vad det är för fel. Då måste man analysera läget och flytta passen till de förutsättningar vildsvinen erbjuder, säger Elias Turesson.

Rent generellt är det där det är tätast som i och intill vass, täta röjningsskogar, tätt bevuxna kantzoner som vildsvinspassen ska sökas.

– Där blir det ofta korta skotthåll. Därför är det bra om jägaren har kikarsikten med låg förstoringsgrad eller avtagbara sikten för att kunna skjuta med öppna riktmedel, tipsar Elias Turesson.

Tätt mellan skyttarna

Ett annat råd är att under vildsvinsjakt ställa skyttarna relativt tätt, utan att för den skull tulla på säkerheten.

– I och med att passen oftast är tränga är det inget som hindrar att man har tätt mellan passkyttarna, i varje fall om man jämför med älgjakt och rådjursjakt, säger Elias Turesson.

Han rekommenderar också jägarna att ha koll på var djuren tar daglega.

– Det är platser som kan ändras relativt snabbt. Naturligtvis är det där vildsvinen har daglega man ska börja jaga. Jag har varit på många jakter där man tar det området framåt eftermiddagen, och det är förstas fullständigt felaktigt. ■

Kommer längs vildsvinsväxlar

FÖR SÖREN SEHLSTEDT som jagar på Boxholms skogar hör vildsvin till de mest oförutsägbara och därmed mest svårjagade av alla vilt han jagar med hund.

– När det gäller älg, rådjur, hare och till och med räv är det lättare att hitta passen än vid vildsvinsjakt. Ena gången man sätter fart på vildsvinen i en säte går de åt ett håll, den andra gången åt ett helt annat. Det är svårt att bli klok på dem, säger Sören Sehlstedt.

Först med en hund som hänger i ett tag tycker sig Sören hitta ett mönster hos drivna vildsvin.

– I början verkar de springa åt det håll trynet pekade när de blev stötta. Men efter ett tag rör de sig mer förutsägbart och kommer då längs vildsvinsväxlarna.

Han tar ett exempel som inträffade i slutet av december. Då släppte Sören Sehlstedt en lovande unghund som tog upp vildsvin efter en kort stund.

– Jag passade i en sjökant och var ganska säker på att få djur i pass. Istället gick de ut på en udde och simmade över en vik. Det hade jag inte kunnat tänka mig innan jakten.

Annars är hans rekommendationer ungefär desamma som Elias Turessons här ovan. Vildsvinen går sällan i öppna pass. Det är där det är tätt och med korta skotthåll passen ska sökas.

Men Sören Sehlstedt har ett konkret råd till vildsvinsjägare utan större erfarenhet.

– Den som har fått skjuta ett vildsvin i ett pass eller sett djur passera, ska vara extra uppmärksam. Ofta kommer det löskedjur i samma pass. Särskilt om man spränger en grupp med unga vildsvin spårar de sig ut ur säten längs samma stråk som andra gått tidigare. ■

Sören Sehlstedt som jagar vildsvin på Boxholms skogar menar att vildsvinen är oberäknliga, och att hitta rätt vildsvinspass är svårt.

Passen 1. Våtmark och tät vegetation.

Vildsvin trivs där det är vått och tätt. Utmed kanalen växer högt gräs, älgört, vass och viden. Här kan de försöka komma ut ur jaktområdet, men också bukta tillbaka in i det igen.

2. Vassen.

Passa i strandskogen där vildsvin kan komma på sin väg in i vassen där de ska söka skydd. I vassen kan det bli ståndskall och då är det endast i samråd med hundföraren som en passkytt får gå in och försöka komma till skott.

3. Bäckdraget.

Stötta djur följer gärna bäckdrag där kantzonerna har tät växtlighet. Sök passet ett stycke från vägen, eftersom djuren ofta passerar en sådan i högt tempo. När de kommit över brukar de lugna ner sig igen.

4. Sjökant och brant sluttning.

Här finns chans att vildsvinen går mellan sjön och det öppna partiet när de växlar ut ur jaktområdet.

5a, 5b. Smala passager.

De två passen har satts ut med utgångspunkt från att hundförare har gått in i områden där vildsvinen har daglega i nordväst. Då kan vildsvinen försöka smita undan i dessa smala passager mellan åker och vatten.

6. Vildsvinsstråk i mindre svacka i terrängen.

Vildsvin kan vara oberäknliga och oförutsägbara på samma gång. Att ta pass i grovskogen mitt i säten vid en vildsvinsväxel är ett bra alternativ under vildsvinsjakt.

7. Vildsvinsstråk och viltväxel.

Mellan daglega och exempelvis åtelplatser finns väl upptrampade stråk. I dessa kommer vildsvinen gärna när de blivit störda under en hundjakt. Om stråket går i ungskog gäller det att i förväg ha röjt sikt- och skjutgator för att kunna lossa säkra skott.

8. Viltväxel mellan två tätningar.

När vildsvinen blir störda tar de ofta den kortaste vägen mellan de tätningar där de känner att det finns skydd.